

Taller “DiasporART: Les migracions a través de l’art”

2n semestre curs 2022-2023

Introducció

Les expressions diverses de l’art són eines poderoses per a la transformació social, també per a la representació, sanació i homenatge a les experiències de migració i a la complexitat de les identitats interculturals, diverses o de frontera.

De la mateixa manera, darrere dels diferents llenguatges i corrents artístiques trobem històries de migració i exili, confluències de cultures a la diàspora i reivindicacions en pro de la igualtat de drets i del reconeixement del valor de la interculturalitat.

Aquesta proposta formativa ofereix un conjunt de tallers participatius facilitats per expertes, activistes i defensores de Drets Humans que han trobat en l’art un mitjà per a expressar i donar visibilitat a qüestions vinculades amb les migracions.

Les sessions combinen contingut teòric amb dinàmiques participatives i estratègies d’aprenentatge individual i col·lectiu basades en metodologies socioafectives, que apelen al joc i a la creativitat entesa de forma àmplia.

A través d’aquest recorregut per processos de resiliència artística i expressió col·lectiva davant de vulneracions de drets humans en el trànsit de la migració i a l’exili, es pretén generar espais que permetin:

- Abordar diferents fenòmens migratoris, així com els processos de resistència i resiliència col·lectiva que els acompanyen.
- Conèixer experiències i llenguatges artístics orientats a la transformació social.
- Reflexionar sobre el potencial de l’art com a eina de reivindicació i espai d’apoderament individual i col·lectiu, així com revisar el nostre propi lloc i possibilitats com a agents de canvi.

Lloc

Sala R/115 de l’Edifici Àgora (Campus UAB Bellaterra).

Dates i horaris

Horari de 15:30 a 18:00 hores:

- Dilluns 17 d’abril de 2023
- Dimecres 19 d’abril de 2023
- Dilluns 24 d’abril de 2023
- Dimecres 26 d’abril de 2023
- Dimecres 03 d’abril de 2023

- Dilluns 08 de maig de 2023
- Dimecres 10 de maig de 2023

Divendres 12 de maig, al partir de les 10 del matí: pintada col·lectiva de mural a la Plaça Cívica!

Crèdits

2 crèdit ECTS

Preu

40 euros

Formulari d'inscripció

[Formulari d'inscripció taller Diasporart - Fundació Autònoma Solidària - UAB Barcelona](#)

Avaluació

- Assistència al 100% de les activitats programades (o fins a un 80%, degudament justificat).
- Elaboració d'una memòria reflexiva final individual en format de diari introspectiu a través d'Instagram.
- Elaboració (en format vídeo o escrit) d'un anàlisi d'obra artística seguint la metodologia emprada a les sessions del taller i relacionada amb el contingut de DiàsporArt.

Sessions i continguts

Sessió 1: “: “Ball, ciutadania i justícia global: cossos que migren i dansen contra el poder” – 17 d'abril de 2023

Com comuniquem al Carib els diàlegs de pertinença social? Per què migrem? Quins elements identitaris ens arrelen, des de la música, a sentiments de territorialitat? Què ens ofereix la sociologia de la música Carib per criticar la colonialitat del poder? En aquest taller reflexionarem sobre aquestes i més preguntes relacionades amb les migracions llatinoamericanes, la històrica violència que hi ha dins i les oportunitats que avui tenim de cara a la justícia global.

- **Facilita:** José Bolívar, advocat especialista en Drets Humans i Estudis de Pau amb àmplia experiència en projectes socials i humanitaris. Analista musical centrat en les interaccions identitàries, socioculturals i polítiques entre la música llatina i la justícia global. [@culturadelasalsa](#)

Sessió 2: Improvització teatral des de la creació col·lectiva: diàspora, descolonització i resistència -19 d'abril de 2023

“El arte en general y el teatro son herramientas que sostienen la identidad y que ayudan a realizar procesos tan dolorosos como el duelo. Porque el teatro entra en el corazón, en la piel... Es un espacio sanador, pero también de denuncia, un espacio político”. El taller parteix de fets pràctics a partir d'exercicis teatrals proposats a través de la metodologia de la creació col·lectiva, des d'on s'abordaran la migració, els processos de resiliència i restència amb una mirada decolonial.

- **Facilita:** Eddy Laverde, educadora, gestora cultural, dramaturga, ballarina de dansa contemporània, defensora de Drets Humans i membre del col·lectiu artístic i cultural [Abya Yala](#) de Colòmbia

Sessió 3: Xocolata resonant 24 d'abril de 2023

Al menjar hi ha relacions de poder molt fortes i arrelades que han forjat el món tal com el coneixem avui. Entre els aliments, les idees de raça, les maneres de producció esclavistes i el comerç, es va generar el brou de cultiu que va possibilitar l'art i les idees filosòfiques de la modernitat. A través de l' storytelling, el diàleg i la degustació abordarem la metàfora de la xocolata com a contenidor de tot l'univers colonial des del segle XVII fins als nostres dies, i com ha estat la diàspora la que m'ha brindat aquesta oportunitat personalment.

- **Facilita:** [Yazel Parra Nahmens](#), és una artista escènica veneçolana, interessada en el diàleg inventiu entre la investigació teòrica i la pràctica artística, així com en el seu impacte a l'entorn. El seu treball està enfocat a revisar el discurs hegemònic de la Història llatinoamericana i transformar-lo en nous relats decolonials, posats en escena, investigadora, poeta i performer afrofeminista.

Sessió 4: Art, comunitat i pedagogia per a la construcció d'un "nosaltres" crític i alliberador. 26 d'abril de 2023

Al llarg del taller farem un repàs teòric sobre el concepte d'art comunitari per a entendre les potencialitats de l'art i la pedagogia en la construcció de "comunitats crítiques, emancipadores i no excloents".

- **Facilita:** [Uriel Lopez](#), Artista, educador, investigador i activista que ha fet de la multidisciplina i l'autogestió epistèmica una forma de vida. Com a artista reivindica la democratització de les arts i la seva vinculació amb el context social, sense comprometre la qualitat estètica. Com a educador busca generar experiències pedagògiques significatives, sense "colonitzar" el pensament de les persones. Com a Investigador es preocupa per estudiar les problemàtiques socials que afecten al món sense apropiar-se del coneixement aliè. Com a activista procura estar al costat de les causes justes sense oblidar que la lluita és l'únic camí per a l'emancipació humana.

Sessió 5: ÁNTA-MI ("pertanyo"). 03 de maig de 2023

Anta-mi, que significa "pertanyo", és un projecte participatiu adreçat a persones que han viscut la migració forçada. Planteja crear espais de diàleg i escolta per compartir experiències personals del procés migratori, en particular al voltant de temàtiques com el xoc cultural i les pèrdues intangibles. És un taller que obre un diàleg sobre l'ús de l'art per expressar experiències com ara l'experiència de la migració, el canvi personal que experimentem com a individus i les pèrdues que vivim. A través d'una sèrie d'activitats que aprofundeixen en la convergència entre l'experiència de la migració i d'altres experiències personals i ens fan qüestionar les constants que formen part de la nostra identitat, destaca l'art com una eina d'expressió i resiliència.

- **Faciliten:** [Mousa Al Shammas](#) i [Laura Jabbour](#) són dos artistes nascuts a Síria. El 2014 i 2015, Mousa i Laura van sortir respectivament del seu país a causa dels conflictes. Avui viuen a Barcelona. Mousa és dissenyador audiovisual i Laura és arquitecta paisatgista i dissenyadora creativa. Creuen en l'art com a

eina de transformació social i en el poder de compartir experiències i escoltar-se.

Sessió 6: “Arribarà, arribarem” 08 de maig de 2023

Experiències narrades en primera persona, a través d'un curtmetratge de producció pròpia, de joves immigrants a Catalunya quan eren menors d'edat i van arribar sense adults que els acompanyessin, que han passat pel circuit tutelar de la DGAIA i es troben en procés d'emancipació. Els protagonistes del curt son ahora els i les productores de l'audiovisual participant des de 2019 en creacions en imatge documental per lluitar contra els discursos de l'odi

- **Faciliten:** Col·lectiu Mirada Rumiant:

Mehdi Chehdoune: 21 anys, nascut a Casablanca (Marroc) i resident a Catalunya des de 2019, després de passar pel circuit de la DGAIA ha estudiat el curs de monitor de Lleure, un grau mig d'ajut a persones amb dependència i s'ha format com a tallerista amb l'Escola Lliure El Sol, Creart, MiRu i RUIDO PHoto. Participa a projectes de creació visual i comunicació en valors per la justícia global des de 2021.

Fatiha Sahli: 20 anys, nascuda a Ksar el Kebir (Marroc) i resident a Catalunya des de 2018. s'ha format com a tallerista amb l'Escola Lliure El Sol, Creart, MiRu i RUIDO PHoto. Participa a projectes de creació visual i comunicació en valors per la justícia global des de 2021.

Laia Gómez-Franco Estrella :43 anys, nascuda a Barcelona de pares argentins i neta de sirians, italians i espanyols. Educadora social i antropòloga, especialitzada en educació intercultural, acció comunitària, fenòmens migratoris i educació a través de les arts visuals. És la responsable de les activitats educatives de RUIDO Photo i actualment fundadora i coordinadora pedagògica de l'entitat MiRu.

Sessió 7: Art Urbà com a expressió col·lectiva. 10 de maig de 2023

Presentació i conversatori en format de taula rodona per reflexionar i treure conclusions sobre tota la trobada DiaspoArt.

Introducció teòrica al mur i al graffiti com a eina de comunicació i expressió col·lectiva amb enfocament social. Com crear un mur des d'allò individual cap a allò col·lectiu?

Plantejar les motivacions, discurs i objectius del mur amb enfocament migratori. Pluja d'idees, selecció de colors i elements. Creació col·lectiva del disseny del mural.

- **Facilita:** Ana Maria Herrera coneguda com a [Killa.ek](https://www.killa.ek) és una artista urbana, dissenyadora i il·lustradora digital de Quito - Equador radicada a la ciutat de Barcelona. Killa cerca generar possibles reflexions i nous imaginaris amb les seves obres de flora híbrida, animals místics i corporeïtats femenines. També col·labora en el col·lectiu dinàmic de dones artistes llatinoamericanes Las Migras d'Abya Yala i dirigeix el taller d'Art Urbà com a Expressió Col·lectiva.

Sessió 8: Art Urbà com a expressió col·lectiva. 12 de maig de 2023, des de les 10am

Pintada col·lectiva del mural dissenyat a l'última sessió del curs amb @killa.ek